

Číhošť'ský případ

PhDr. Jan Kalous, Ph.D.

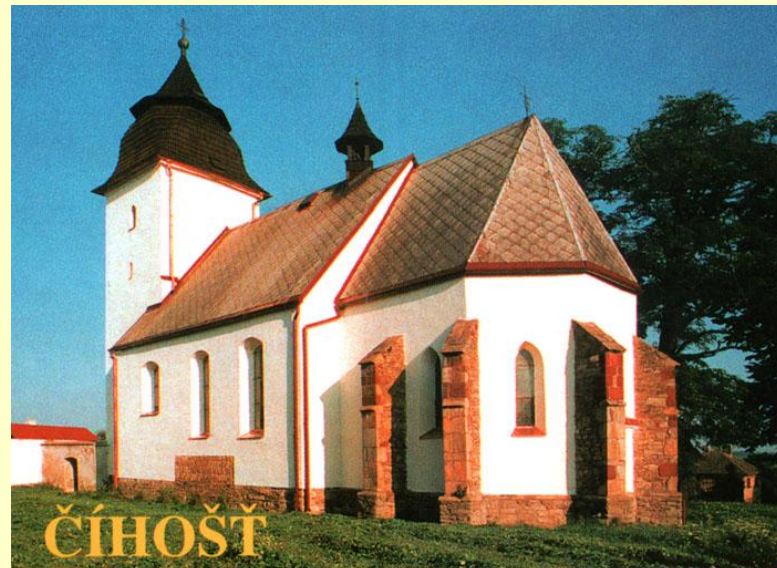
Zlom ve vztahu KSČ - církev

- do února 1948 – respekt
- Cíle KSČ po únoru 1948:
 - zbavit církev polit. vlivu
 - podrobit ji kontrole
 - izolovat od Vatikánu
 - zlikvidovat odpor proti nové církevní politice
 - vytvořit národní církev
- rozhovory na půdě NF – rozdílné pohledy
- střety: Josef Plojhar, Te Deum, Starý Smokovec
- církevní zákony
- Číhošť = zlom ve vztahu KSČ - církev

Číhošť – 11. prosince 1949

- 3. adventní neděle – 9.00
- kázání: „*Uprostřed Vás stojí, kterého neznáte*“
- při slovech: „*Zde ve svatostánku je náš Spasitel ...*“
– pohyb křížku na oltáři
- Toufar neviděl – ale 19 lidí ano
- z Číhoště – během ledna 1950
– poutní místo
- 28.1.1950 Toufar zatčen
- vězněn ve Valdicích
- brutální výslechy – smrt
25.2.1950 (F. Hájek)

Josef Toufar (1902-1950)

- zemědělská rodina (5 sourozenců) – Arnolec u Jihlavy
- vojenská služba – Brno
- 1927 - + otec Josef – rozhodnutí vystudovat teologii
- gymnázium Havlíčkův Brod a Chotěboř
- 1940 vysvěcen na kněze
- 1940-1948 Zahrádka u Ledče nad Sázavou
- 1948-1950 - Číhošť

Ladislav Mácha (1923-2009)

- nar. 1923 Višňová, okr. Příbram; vyučený automechanik
- od července 1945 ve službách SNB – vstupní školy – ZOB – Velitelství StB (instruktážní skupina)
- po Číhošti – školský odbor StB – 1963 propuštěn – ministerstvo dopravy – Pragoexport – MLVH – OPBH
- vyšetřován 1951 – 1963 – 1968 – po 1990 (Toufar byl zločinec)
- soudy (zneužití služební moci – 1852) – 5 let (1998), 2 roky (1999)

C) INSTRUKTÁŽNÍ SKUPINY STÁTNÍ BEZPEČNOSTI

1) po únoru 1948 - prosinec 1949 (10 členů)

Velitel: Milan Moučka
Členové: Antonín Prchal
Dobroslav Srnec
Vratislav Houdek
Vladimír Průša
Jan Marčan
Antonín Krokeš
František Zita
Miroslav Mašek
Stanislav Cviček

2) prosinec 1949 - březen 1950 (7 členů)

Velitel: Ladislav Mácha
Členové: Stanislav Cviček
Stanislav Řezníček
Václav Hrabák
Miloš Hrabina
Josef Zikmund
Václav Němec

3) březen 1950 - červenec 1950 (5 členů)

Velitel: Václav Hrabák
Členové: Stanislav Řezníček
Miloš Hrabina
Josef Zikmund
Václav Němec

Instruktažní skupiny
Velitelství Státní bezpečnosti

Vysvětlení pohybu křížku

1. zázrak
2. masová halucinace či sugesce
3. Toufarovo přiznání
4. osoba za oltářem (kostelník Pártl) ?
5. provokace StB

18.3.1950 – de Liva opouští
ČSR – přerušeny vztahy
s Vatikánem

Kdo nese odpovědnost za smrt J. Toufara?

- Ladislav Mácha
- Klement Gottwald, Alexej Čepička, Václav Nosek
- Jindřich Veselý, Osvald Závodský, Josef Čech
- Karel Čížek
- církevní šestka
- členové instruktážní skupiny Velitelství StB

Represe proti církvi po „zázraku“

- 31.3. – 4.4.1950 – proces Augustin Machalka a spol.
- duben 1950 - akce K – likvidace mužských řádů
- izolace biskupů
- 27.11. – 2.12.1950 – proces Stanislav Zela a spol.
- 10. – 15.1.1951 – proces Ján Vojtaššák a spol. (Bratislava)
- červenec – září 1950 – likvidace ženských řeholí

Proticírkevní propaganda

- církev = nepřítel KSČ
- kampaně: k procesům proti Vatikánu
církev – zdroj zbraní
příprava státního převratu
- Vladimír Hodač:
Číhošťský zázrak.
- Jiří Žák: Exkomunikace,
zázraky, sabotáže
- TV - 30 případů majora Zemana

Běda tomu, skrze koho pohoršení přichází

Propaganda – Rudé právo

Běda tomu, skrze něhož přichází pohoršení

Želivský opat Vít Tajovský vyslovil při návštěvě v Čihošti přání, aby vatikánský »zázrak« v Čihošti byl zachycen fotograficky. Nuže — stalo se, třeba že v jiném smyslu, než pan opat a ostatní strážci »zázraku« myslili. Pohyby křížku v čihoštském kostele byly dokonce zfilmovány. A každý se může od pátku 10. března v našich kinech na vlastní oči přesvědčit, jak hnusnou komedií se neostýchal sehrát farář Toufar s city prostých věřících.

Studio dokumentárních filmů natočilo krátký snímek »Běda tomu, skrze něhož přichází pohoršení«, který je zarazen do nových programů našich kin. Tento film odhaluje nejen pravou podobu čihoštského kejkliřského »zázraku«, ale ukazuje i hlubší souvislosti, odhaluje, kam až sahaly záměry původců tohoto »zázraku«, odkud až vycházely nitky, které uváděly v pohyb křížek ve svatostánku. Odhaluje, že nekončily jen v »dovedných« rukou faráře Toufara, ale že vedly přes královéhradeckou konsistoř do pražské papežské internunciatury a odtud až do Vatikánu.

Teprve při pohledu na důmyslné zařízení diváku vytane, jak podlých prostředků užíli osnůvatelé »zázraku« na oklamání věřících lidí, jak se ze »zázraku« měla stát výnosná živnost, jak lidé v kněžském rouše chtěli podle příkazu Vatikánu rozsevat nepokoj místo klidu, zášť místo lásky, nepřátelství místo míru.

Ani školních dětí se nerozpakoval zneužít farář Toufar k svým nekalým záměrům: dával jim při hodině náboženství psát úlohu o »neobyčejném úkazu v Čihošti«. A zatím — jakýpak neobyčejný úkaz. Jen jeden z prostředků, užívaných nepřáteli naší vlasti, lidu, pracujícího na výstavbě své šťastnější budoucnosti, jedna z provokačních method přísluhožců imperialistů.

Ve filmu jsou zachyceny listy a dopisy, které psal farář Toufar o »zázraku«, písemné výpovědi svědků »zázračného« úkazu, které podnikavě obstaral. Film zachycením celého složitého mechanismu »zázračného« zařízení ukazuje, že se tento muž v kněžském rouchu nerozpakoval hrát pouťového eskamotéra a jeho reklamního agenta v jedné osobě.

Jenže je konec pouťového kejkliřství. Čihoštský »zázrak« a jeho strážci byli postaveni do pravého světla. A diváku, hledícímu v kinu na faráře Toufara, předvádějícího před okem kamery, jak pohyboval křížkem, připadá, jako by na chvíli pohlédl do tváře středověkým nepřítelům pokroku a pravdy, jejichž kupčení s city lidí je však dnes naprosto marné.

Byli odhaleni domácí strážci a jejich páni ve Vatikánu. Byli odhaleni jako agenti anglo-amerických válečných štváčů.

KAREL VANĚK.

Vatikánský »zázrak« v Čihošti

PRAHA 8. března (RP)

Ve zprávě o výsledku šetření o »zázračném vychylování křížek v čihoštském kostele, které bylo označováno jako znamením blíží se války, je řeč o návštěvě představitele papežské internunciatury v Praze Ottavie de Liva téměř až na konci. Neznamená to však, že jeho zásluhy o tento »zázrak«, který se ukázal být nejhanebnějším podvodem na věřících lidech, by nepatřily na přední místo.

Pan Ottavio de Liva již dávno před tím než čihoštský farář Toufar přistoupil k sestrojení důmyslného mechanismu, kterým pohyboval křížem, objížděl katolické biskupy a dával jim příslušné instrukce Vatikánu, které vycházely ze střediska válečného štvání imperialistů na Wall Streetu. Navštěvoval také nejruznější farnosti a vymáhal tam na kněžích poslušnost k této novým instrukcím. Na některých místech zřídil při svých cestách soudní tribunály, aby zasahovaly proti těm prostým kněžím, kteří plní své náboženské povinnosti a nechťají mít nic společného s politickými provokacemi Vatikánu, jako byl připravován »zázrak« v Čihošti.

V tomto ovzduší středověkého tmářství vznikaly pak nejruznější plány. Když Vatikán rozdělil úlohy v tomto svém novém pokusu o rozvrát, připravil zprávy a komentáře pro »Hlas Ameriky« — podobně jako při podvodu se zázrakem v polském Lublině minulého roku — sám chtěl zůstat v pozadí.

Ale fakta o Čihošti mluví uševdčivě řečí, že šlo o předem smyšlenou hru podle jeho pokynů.

»Zázrak« se očekával

Čihoštský farář přiznal, že měl předstírat před čihoštskými občany, že o ničem neví. Den poté, kdy po prvé spustil zázračný mechanismus, se proto při rozmluvě s místním kovářem V. Pospíšilem tvářil překvapeně a řekl, že neví nic o tom, co se při jeho kázání dělo.

Když pak přispěchal do Čihoště želivský opat Vít Tajovský, nerozpakoval se, a před svědky, kteří byli zpracováni farářem Toufarem, prohlásil, že se to očekávalo. Chťel tím ještě více utvrdit několik zfanatisovaných věřících v pravost »zázraku«.

Při této své návštěvě opat Tajovský vyslovil mínění, že tento zjev se bude asi ještě opakovat a že by bylo zapotřebí tyto pohyby zachytit fotograficky. Opat Tajovský tím jasně dokázal, jak byl do celého podvodu zasvěcen. Zároveň jeho slova byla pokynem farářům Toufarovi, aby »pohyb kříže na západ« ještě jednou opakoval.

Za několik dní poté čihoštský farář prohlásil před jinými věřícími, že »zázrak« byl předpověděn. V té době byl na návštěvě v Čihošti ledečský děkan V. Slaviček, který, když slyšel Toufarova slova, napomínal čihoštského faráře, aby to již neřikal.

»Co to říkáš, že to bylo předpověděno,« prohlásil Slaviček. »To se nemá povídat!«

Aby se neřeklo, že »Vatikán v tom má prsty«

Také o návštěvě představitele papežské internunciatury v Praze, pana Ottavie de Liva v Čihošti, kam se jel přesvědčit, zda celá věc dobře běží, se nemělo mluvit.

Proto také přijel do Čihoště večer a z vozu šel přímo do kostela. Farář Toufar o tom uvádí: »Mezi 8. a 15. lednem 1950 jsem dostal nenadálou návštěvu z Prahy. Bylo to k večeru, kdy přijelo přepychové auto, označené červenými písmeny CD. Když auto přijelo, byl jsem v kuchyni na faře. V tom přišel ke mně neznámý člověk a řekl mi, abych šel okamžitě do kostela, že přijeli z Prahy Salesiáni...«

V kostele podal Ottavio de Liva farář Toufarovi beze slov ruku a nedal se představit. Než odjžděl, vyslovil pak žádost, že se o jeho návštěvě nesmí mluvit, aby se pak neřeklo, že »Vatikán v tom má prsty«.

Po této návštěvě se začaly stupňovat organizované přípravy na využití velkorysých provokací. Zvlášť do ní byli zapojeni osvědčení kuryři a šifritelé rozvratné práce královéhradeckého biskupa dr. M. Pichy, známého kolaboranta s nacisty. Také bývalí továrníci bratří Prokúpkové spatřili čihoštský »zázrak« a začali plnit svou přidělenou úlohu.

Čihoštský farář byl poslán na kněžské schůze do Havlíčkova Brodu a Jihlavy, aby tam podrobně referoval o »zázraku«. Biskup Picha sestavil již komisi ze služebníků Vatikánu, která měla celou věc »prošetřit« a poslat protokoly o tomto hanebném podvodu do Vatikánu, který by pak potvrdil čihoštský »zázrak«.

Jen z těchto uvedených faktů je již zcela jasná taktika Vatikánu. Když všechno připravil, chtěl se skryt do pozadí a nechal jednat své lokaje.

Ale pravda vyšla najevo. Potvrdila znovu skutečnost, že Vatikán stojí ve službách anglo-amerických válečných štváčů.

Archivní zdroje

- Archiv bezpečnostních složek (ZV-122 MV, ZV-4 MV; A 8; personální spisy)
- Národní archiv (fondy ÚV KSČ; Předsednictvo; Klement Gottwald, Státní úřad pro věci církevní)
- Vojenský ústřední archiv (VVP Tábor)
- Královéhradecké biskupství
- Úřad dokumentace a vyšetřování zločinů komunismu

Ve Staré Vsi dne 1. února 1950.

Zápis o výpovědi obviněného

dnešního dne byl předveden k výslechu:

Josef T o u f a r

bytem v Čihošti č.p.1, okres Ledeč n/Sázavou,
 narozen: 14.7.1902 v Arnolci, okres Jihlava,
 matriční úřad: Zhoř u Polné, s. okres Jihlava,
 povolání: administrátor/duchovní/
 branný poměr: voják v zál., býv. 10. pěš. pl. Jana
 Sladkého Koziny v Brně,
 školní vzdělání: obecná škola, 8. tř. gymnasia,
 5. roků bohosloveckého semináře,
 náboženství: říms.-kat.,
 státní příslušnost: čsl.,
 národnosti: české,
 rodiče: Josef a Marie roz. Mokrá, oba dva zemřeli,
 majetkové poměry: nemajetný, vlastní pouze byto-
 vé zařízení a motocykl,
 příslušný: do Čihoště, okres Ledeč n/Sázavou,
 organizován: do února 1948 ve straně lidové, v
 Zahradce u Ledče, po únoru bez politické přísluš-
 nosti,
 stav: svobodný,
 totožnost zjištěna dle občanského průkazu,

byl obeznámen s předmětem výslechu a upozorněn nato, aby jen pravdu
 vypovídal, uvádí:

K osobě: Pocházím ze zemědělské rodiny a moje rodiče vlastnili
 statek o výměře 40 hektarů. Dnes na něm hospodaří Jan D o č e k a l,
 který si vzal za manželku mou sestru, opravují švakrovou, která se
 provdala po druhé. Celkem nás bylo 5 dětí, z nichž je na živu pouze
 bratr Vladimír, bytem též v Arnolci č.p.49, kde vlastní hospodářství
 o výměře asi 10 hektarů. Ostatní sourozenci během let zemřeli.

Do školy jsem počal chodit v roce 1908 v Arnolci, která byla jed-
 notřídní. Celkem jsem do ní chodil 8 let. Když jsem vyšel ze školy
 pracoval jsem na otcově hospodářství až do roku 1922, kdy jsem nastou-
 pil vojenskou přesenní službu u 10. pěš. pl. Jana Sladkého Koziny v
 Brně. Po skončení vojenské služby jsem ještě pracoval 4 roky s
 otcem na hospodářství. Po smrti mého otce, který zemřel v roce 1927,
 jsem ještě rok pomáhal na hospodářství mého bratra Stanislava a
 v roce 1928 jsem se rozhodl studovat na gymnasiu nejprve v Havlíč-
 kově Brodě/4 roky/ a 1935 jsem maturoval na reálném gymnasiu v
 Chotěboři. Studium mě bylo umožněno tím, že jsem dostal 45.000 Kč
 jako podíl z dědictví po otci.

Ještě téhož roku přestoupil jsem do kněžského semináře v

Josef Toufar

Stará Ves dne 3.2.1950.

Dodatek k protokolu ze dne 1.2.1950.

K věci:

s Josefem T o u f a r e m a Čihoště.

K návštěvě dr. S t u c h l é h o údajně seleziána
 z Prahy a jeho společníku, mezi kterými byl člen
 Papežské Nunciatury bych chtěl dodat:

Když mě dr. S t u c h l ý naváděl k tomu, že mám zam-
 mlčeti návštěvu člena nunciatury působilo to na mne
 mně dojem takovým, jako kdyby on chtěl návštěvu
 cizince /Itala/ utajiti před státními úřady. Dále
 podotýkám, že než mě Dr. Stuchlý říkal abych o ná-
 vštěvě nuncia nikomu nemluvil, že spolu něco s Ita-
 lem hovořili v italské řeči. V zápětí na to se oto-
 čil na mne, aby mne na mlčenlivost upozornil.
 Dále jsem zapoměl uvést v předešlém protokolu, že
 ve dnech kolem 20.1.1950 jsem hovořil v kostele v
 Čihošti z holičem B e r a n e m z Leštiny t.j.
 sousední vesnice, který mi říkal, že poslouchal za-
 hraniční rozhlas, kde slyšel, že v roce 1950 má v
 Československu nebo Evropě přijít nějaké znamení
 s křížem. Nevím zda-li mě říkal že to byl rozhlas
 anglický anebo americký.

Dále jsem si vzpoměl, že dne 19.1.1950 byla v Havlíč-
 kově Brodě kněžská schůze již jsem se nemohl zúčast-
 nit. Děkan Slavíček mne říkal, abych tam jel, že tam
 budou dotazy na událost s křížem. Já jsem ho požádal,
 aby jím to vysvětlil sám a mimo toho jsem mu dal k
 dispozici fotografie a prohlášení svědků což mi
 potom zase vrátil. Za týden na to jsem byl na další
 schůzi kněží v Jihlavě, kde jsem celou událost s kří-
 žem vysvětloval. Též jsem jím ukazoval fotografie.
 Vzpomínám si také, že jsem jím upozorněn později na
 událost s křížem jako na zázrak opatě Želivského
 kláštera jak jsem již v protokole uvedl.

Více nemám co bych již k protokolu podotkl.

Po skončení přečteno a podepsáno dne 3. února 1950.

Vyslýcháný:

Josef Toufar

Dále prohlašuji, že vyslýchající orgány se mnou jednali skutečně slušně, že jsem svoji výpověď učinil bez jakéhokoliv nátlaku a jsem ochoten kdybych si na některé věci si vzpomenu, které jsem v protokolu ještě neuvedl, tyto dodatečně sdělit. Dnes prozatím již nic nového uvést nemohu.
Protokol hlasitě přečten, schválen a podepsán.

Dne 2. února 1950.

Vyslýchající:

Munich

Svědék:

[Signature]

Vyslýcháný:

Jos. Gomon,

Vyšetřovací procedury StB

Josef Toman,
výslýcháný:

9.2.1950

23.2.1950

Josef Toman,

Prohlášení

Běru na vědomí upozornění, abych nemluvil s nikým o jisté osobě, která byla v sobotu dne 25. února 1950 převezena do státního sanatoria v Praze II, Legerova ulice a která po operaci zemřela.

Byl jsem upozorněn na následky v případě porušení mlčenlivosti, ke které jsem povinnen též jako lékař.

V Praze dne 9. března 1950.

Svědci:^{d)}

e)

MUDr. Sonnenschein^{b) 3)}

PŘÍLOHA 5

A) 1951, 4. červen - Doporučení StB nereagovat na dotaz o Toufarově osudu (přepis)

VELITELSTVÍ STÁTNÍ BEZPEČNOSTI

Č. A-3401/01-51.

Dne 4. června 1951

Sekretariátu ministra NB

do rukou s. škpt. Komárka¹⁾

Tajné^{a)}

P r a h a

Vážený soudruhu,

v příloze předkládám dopis Marie POSPÍŠILOVÉ roz. TOUFAROVÉ, bytem^{b)}
M. Toufarová, příbuzná faráře TOUFARA zaslala tento dopis do kanceláře presidenta republiky,
KPR jej postoupila státní prokuratuře, která ho odstoupila MNB.

Na dopis nebylo zatím odpovězeno. Prosím, abys informoval s. ministra a poprosil ho o
vyjádření. Velitelství státní bezpečnosti zaujímá stanovisko, že by neměla být dávána písemná
odpověď.

Se soudružským pozdravem:

Kroupa^{c) 2)}

Vv 22 / 64 234

Protokol o výsluchu svedka

V Havlíčkově Brodě dne 18. července 1968 o 17,50 hod.
bol vypočutý

prof. Vít Bohumil Tajovský, nar. 3.3.1912 v Klanečné okr. Havlíčkův Brod
(meno, priezvisko, dát a miesto narodenia)

predošlé meno a priezvisko

bydlisko Havlíčkův Brod, Nad sady 411 (nově Hakenova 3)

prechodné bydlisko

zamestnanie (predošlé, terajšie) a postavenie v ňom archivář 3444

miesto zamestnania Okresní prům. podnik Sázava v Havlíčkově Brodě

preukaz totožnosti stav svobodný

vypočúvaný v trestnej veci smrť faráře Toufara

pomer k obvinenému, poškodenému, zúčastnenej osobe bez poměru

Svedok bol riadne poučený o zákaze výsluchu (§ 99 tr. por.), o práve odoprieť výpoveď (§ 100 tr. por.), o význame svedeckej výpovedi z hľadiska všeobecného záujmu a o trestných následkoch krivej výpovede (§ 101 ods. 1, tr. por.), o možnostiach doplnenia a opráv protokolu a o možnosti námietok proti jeho obsahu (§ 103 tr. por.).

Po zákonném poučení a seznámení s předmětem výsluchu uvádím:
Až do svého zatčení dne 30. ledna 1950 jsem byl opatěn kláštera Praemonstrátů v Želivě. Farář Toufara jsem znal a to už z dob studií. O podivuhodném jevu, který se stal v jeho kostele v Čihošti dne 11.12.1949 jsem se dozvěděl až asi 3.1.1950, kdy jsem se vrátil z Olomouce, a to jednak od duchovního dr. Buryška a poté od mých spoluubratřů. Ti mě informovali, že o věci se hodně hovoří a že je kolem toho velký rozruch. Dne 8.1.1950 odpoledne jsem tedy sešel do Čihoště podívat a se mnou jel ještě dr. Richter z Humpolce, můj osobní lékař. Jeho přítomnost mi byla milá z toho důvodu, že on se zabýval parapsycho-logickými jevy a nevyločoval jsem, že při hodnocení jevu v Čihoštském kostele mi budou jeho znalosti vhodné. Farář Toufar mi v kostele vyložil, jak měla celá událost proběhnout a potom jsme si prohlíželi křížek, který se měl hýbat a který byl dosti vychýlen z kolmé

Keď svedok je zároveň poškodeným, je nutné doplniť poučenie takého svedka o právach poškodeného v tomto znení:

„Poškodený bol riadne poučený o svojom práve činiť návrhy na doplnenie dokazovania a nahliadať do spisov.

Po poučení o práve uplatniť svoj nárok na náhradu škody v trestnom konaní (§ 43 ods. 2 tr. por.) prehlásuje poškodený, že svojím nárokom na náhradu škody vo výške Kčs sa k trestnému kona-niu pripojuje — nepripojuje.“

MV č. skl. 362-s

Vv 22 / 64

Protokol o výsluchu svedka

V Táboře dne 2. 8. 1968 o 10,00 hod.
bol vypočutý

JUDr. Alexej Čepička, 18.8.1910, Kroměříž
(meno, priezvisko, dát a miesto narodenia)

predošlé meno a priezvisko

bydlisko Praha 6, Sverdlova 27

prechodné bydlisko Senohraby u Prahy 67

zamestnanie (predošlé, terajšie) a postavenie v ňom v dôchodu

miesto zamestnania

preukaz totožnosti 355291 BA-51 stav ženatý

vypočúvaný v trestnej veci smrť faráře Toufara a spol.

pomer k obvinenému, poškodenému, zúčastnenej osobe bez poměru

Svedok bol riadne poučený o zákaze výsluchu (§ 99 tr. por.), o práve odoprieť výpoveď (§ 100 tr. por.), o význame svedeckej výpovedi z hľadiska všeobecného záujmu a o trestných následkoch krivej výpovede (§ 101 ods. 1, tr. por.), o možnostiach doplnenia a opráv protokolu a o možnosti námietok proti jeho obsahu (§ 103 tr. por.).

Po zákonném poučení a seznámení s předmětem výsluchu uvádím:
V r. 1949 a začátkem r. 1950 jsem byl ministrem spravedlnosti, předsedou Státního úřadu pro věci církevní, který byl zřízen někdy v polovině r. 1949, generálním sekretářem Ústředního akčního výboru NF a kromě toho jsem měl ještě další veřejné a stranické a politické funkce. Je třeba ještě zdůraznit, že jsem byl také členem ÚV KSČ. Zda jsem byl členem přímo předsednictva si přesně nepamatuji, mám dojem, že v té době ještě ne. V dubnu 1950 jsem byl jmenován ministrem národní obrany a zároveň jsem byl zproštěn funkcí shora uvedených kromě členství v ÚV KSČ. Ministrem spravedlnosti se stal

Keď svedok je zároveň poškodeným, je nutné doplniť poučenie takého svedka o právach poškodeného v tomto znení:

„Poškodený bol riadne poučený o svojom práve činiť návrhy na doplnenie dokazovania a nahliadať do spisov.

Po poučení o práve uplatniť svoj nárok na náhradu škody v trestnom konaní (§ 43 ods. 2 tr. por.) prehlásuje poškodený, že svojím nárokom na náhradu škody vo výške Kčs sa k trestnému kona-niu pripojuje — nepripojuje.“

MV č. skl. 362-s